

OPINIA PRAWNA
DOTYCZĄCA ODPOWIEDZIALNOŚCI DYSCYPLINARNEJ DIAGNOSTY LABORATORYJNEGO ZA
NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO POPRZEC NIEUZYSKANIE
CO NAJMNIEJ 100 PUNKTÓW EDUKACYJNYCH W OKRESIE ROZLICZENIOWYM.

Działając jako prawnik Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych, odpowiedzialny za kwestie związane z zasadami ponoszenia odpowiedzialności dyscyplinarnej przez diagnostów laboratoryjnych, w związku z wpływieniem zapytania odnośnie możliwości ponoszenia odpowiedzialności dyscyplinarnej przez diagnostów laboratoryjnych za niedopełnienie obowiązku doskonalenia zawodowego poprzez nieuzyskanie co najmniej 100 punktów edukacyjnych w okresie rozliczeniowym, przedstawiam swoją opinię.

1. PRZEDMIOT OPINII

Przedmiotem niniejszej opinii jest dokonanie analizy obowiązujących przepisów pod kątem ustalenia czy:

1. Nakładają one na diagnostów laboratoryjnych obowiązek doskonalenia zawodowego;
2. Czy doskonalenie zawodowe jest prawem diagnosty laboratoryjnego;
3. Czy obecnie obowiązujące przepisy nakładają na diagnostów laboratoryjnych sankcje za niedopełnieni obowiązku doskonalenia zawodowego.

Celem udzielenia odpowiedzi na powyższe pytania należy przeanalizować następujące akty prawne:

1. Ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz.U. 2001 Nr 100 poz. 1083 z późn. zm., dalej: Ustawa)
2. Uchwałę nr 16/IV/2015 Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 17 kwietnia 2015 r. w sprawie określenia sposobu doskonalenia zawodowego diagnostów laboratoryjnych (dalej: Uchwała)
3. Załącznik do Uchwały Nr 31/2014 Czwartego Krajowego Zjazdu Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 6 grudnia 2014r. w sprawie Kodeksu Etyki Diagnosty Laboratoryjnego (dalej: Kodeks Etyki)

2. STAN PRAWNY

Zgodnie z art. 30 Ustawy, diagnosta laboratoryjny ma **prawo i obowiązek** pogłębiania i aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych, w tym w szczególności ma prawo do uzyskiwania tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia. Zaś zgodnie z art. 30 zf, diagnosta laboratoryjny **jest obowiązany** do podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez uczestnictwo w ciągłym szkoleniu, celem aktualizacji posiadanego zasobu wiedzy oraz stałego doskazywania się w zakresie nowych osiągnięć w zakresie diagnostyki laboratoryjnej.

Zakres i formę podnoszenia kwalifikacji reguluje obecnie Uchwała Nr 16/IV/2015 Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 17 kwietnia 2015 roku w sprawie określenia sposobu doskonalenia zawodowego diagnostów laboratoryjnych. Zgodnie z § 1 powołanej wyżej Uchwały, każdy diagnosta laboratoryjny ma obowiązek ciągłego doskonalenia zawodowego, które obejmuje aktywność zawodową w ramach samokształcenia lub w zorganizowanych formach kształcenia podyplomowego. Przy czym diagnosta laboratoryjny potwierdza aktywność zawodową poprzez uzyskiwanie odpowiedniej liczby punktów edukacyjnych w kolejnych 5-letnich okresach rozliczeniowych. Zgodnie z § 6 regulaminu ustalania i ewidencjonowania doskonalenia zawodowego diagnostów laboratoryjnych będącego załącznikiem nr 1 do Uchwały, diagnosta laboratoryjny dopełnia obowiązku doskonalenia zawodowego, jeżeli w okresie rozliczeniowym uzyskuje co najmniej 100 punktów edukacyjnych.

Również Kodeks Etyki, w § 14 nakłada na diagnostę laboratoryjnego zobowiązanie do stałego poszerzania swojej fachowej wiedzy i podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Z powyższego wynika, że doskonalenie zawodowe unormowane zostało zarówno jako uprawnienie diagnosty laboratoryjnego ale i obowiązek. A zatem co do zasady, diagnosta laboratoryjny ma obowiązek podnoszenia swoich kwalifikacji, na potwierdzenie czego, powinien uzyskać w okresie rozliczeniowym co najmniej 100 punktów edukacyjnych.

3. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA NIEDOPEŁNIENIE OBOWIĄZKU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

Na wstępie należy zauważyć, że ani przepisy Ustawy ani treść Uchwały, a już tym bardziej treść Kodeksu Etyki nie penalizują wprost niedopełnienia przez diagnostę laboratoryjnego obowiązku doskonalenia zawodowego. Takie rozwiązanie wynika z wielu różnych okoliczności, które mogą zaważyć na kwestii uzyskania przez diagnostę wymaganej regulaminem liczby punktów edukacyjnych.

Nie zmienia to jednak faktu, iż taka odpowiedzialność przewidziana jest pośrednio, poprzez zastosowanie art. 56 Ustawy. Zgodnie z jego treścią, diagnosty laboratoryjni podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za **zawinione, nienależyte wykonywanie czynności diagnostyki laboratoryjnej oraz za czyny sprzeczne z zasadami etyki zawodowej lub przepisami dotyczącymi wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej**. O ile doskonalenie zawodowe oczywiście nie jest czynnością diagnostyki laboratoryjnej, o tyle nie zgromadzenie wymaganej ilości punktów edukacyjnych może być rozpatrywane przez Rzecznika Dyscyplinarnego jako czyn sprzeczny z zasadami etyki zawodowej w szczególności z przywoływanym wyżej § 14 Kodeksu Etyki.

4. WNIOSKI

Z uwagi na okoliczność, iż odpowiedzialność dyscyplinarna przewidziana jest za **zawinione** działanie to każdy z przypadków niedopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego należy oceniać indywidualnie, w oparciu o zebrany w toku postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego materiał dowodowy.

Nie ulega jednak wątpliwości, że przy popełnieniu tzw. „błędu w sztuce” kwestia wywiązania się z obowiązku doskonalenia zawodowego będzie miała istotne znaczenie dla oceny stopnia zawinienia i surowości wnioskowanej kary.

Odpowiadając zatem na pytanie, czy niedopełnienie obowiązku doskonalenia zawodowego może skutkować odpowiedzialnością dyscyplinarną diagnosty laboratoryjnego, należy stwierdzić, że w zależności od konkretnych okoliczności sprawy, diagnosta laboratoryjny, który nie uzyskał wymaganej przepisami liczby punktów edukacyjnych może ponieść konsekwencje w wymiarze dyscyplinarnym.

Adwokat
Magdalena Olczak